

<i>Ramalina fastigiata</i>	2 (J), 3, 5 (A), 6 (J), 8
<i>Scoliciosporum chlorococcum</i>	1, 4 (J), 6 (J), 13 (A), 21 (A)
<i>Usnea filipendula</i>	2, 9 (A), 18 (A)
<i>Xanthoria candelaria</i>	1 (J, A), 2 (J), 4, 6, 14, 16, 19, 21 (A)
<i>Xanthoria parietina</i>	1, 3, 5, 6 (J), 16, 21 (A)
<i>Xanthoria polycarpa</i>	1, 2, 3, 5 (J)

Poděkování

Za určení položek a cenné připomínky k textu autoři děkují J. P. Haldovi, J. Kocourkové a Z. Palicemu.

Summary

Altogether twenty-two localities in the surroundings of Jihlava (western Moravia) were visited during the July 2005 Floristic course of the Czech Botanical Society. Particularly good records of species largely not found during the 9th Bryological and Lichenological days in 1996 were obtained from old broad-leaved trees bordering smaller roads.

Literatura

- Liška J. (1997): Seznam lišejníků nalezených na Jihlavsku během 9. bryologicko-lichenologických dnů. – Bryonora 20: 19–21.
- Vězda A. & Liška J. (1999): Katalog lišejníků České republiky. – Botanický ústav AV ČR, Průhonice. [283 pp.]
- Wirth V. (1995): Die Flechten Baden-Württembergs I., II. – Eugen Ulmer, Stuttgart. [1006 pp.]

MECHOROSTY ZAZNAMENANÉ V PRŮBĚHU 11. BRYOLOGICKO-LICHENOLOGICKÝCH DNŮ V BŘEZNÍKU U NÁMĚŠTĚ NAD OSLAVOU

Bryophytes recorded during the 11th Bryological and Lichenological Days in Březník near the town of Náměšť nad Oslavou (south-western Moravia, Czech Republic)

Zbyněk Hradilek¹
s přispěním: Jan Kučera², Zdeněk Soldán³, Svatava Kubelová⁴ & Martin Dancák¹

¹ Univerzita Palackého, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky, Šlechtitelů 11, CZ-783 71 Olomouc-Holice, e-mail: hradilek@prfholnt.upol.cz; ² Jihočeská Univerzita, Biologická fakulta, Branišovská 31, CZ-370 05 České Budějovice, e-mail: kucera@bf.jcu.cz; ³ Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra botaniky, Benátská 2, CZ-128 01 Praha 2, e-mail: sold@natur.cuni.cz; ⁴ Moravské zemské muzeum, botanické odd., Hvězdoslavova 29a, CZ-620 00 Brno, e-mail: skubesova@mzm.cz

Abstract: This article summarizes the records of bryophytes realised during the 11th Bryological and Lichenological Days in 1998. 96 species were collected or recorded altogether. *Fissidens gracilifolius*, *Syntrichia calcicola*, *Syntrichia ruraliformis* a *Zygodon rupestris* are reported for the first time from the region.

Keywords: bryophytes, Southwestern Moravia, Czech Republic.

Z různých důvodů dosud nedošlo ke zveřejnění výsledků terénních exkurzí konaných v rámci 11. bryologicko-lichenologických dnů (5.-8.10.1998 Březník u Náměště nad Oslavou). Jelikož

během této akce byla nalezena řada velmi zajímavých druhů mechorostů, bylo by škoda, kdyby informace o nich zůstaly skryty v přítmí skříní vesměs soukromých herbářových sbírek nálezců.

Na Třebíčsku se B-L dny nekonaly poprvé. Již v r. 1990 se v Třebíči uskutečnilo v pořadí 3. setkání bryologů a lichenologů u příležitosti 100. výročí narození J. Suzy a 150. výročí narození A. Obornýho. V letech 1993 – 1997 probíhal v tomto území široce pojatý projekt „Společenské a přírodní složky krajiny v širší oblasti energetické soustavy Dukovany – Dalešice“. Mechorosty v rámci tohoto projektu zpracovali Hradílek a Novotný (1998). Shrnuti veškeré dostupné publikované údaje, ale detailně prozkoumat celou vymezenou oblast a ověřit všechny v minulosti uváděné druhy bylo nad možnosti řešitelů. Když se později uvažovalo o konání dalších B-L dnů, bylo rozhodnuto vrátit se po letech opět do přírodovědně velice atraktivního území údolí řek Jihlavy, Oslavy a Chvojnice s množstvím zachovalých reliktních stanovišť. Organizace se ujal Broněk Gruna. Během exkurzí byly objeveny 4 nové taxony pro toto území (*Fissidens gracilifolius*, *Syntrichia calcicola*, *Syntrichia ruraliformis* a *Zygodon rupestris*) a nalezeno bylo také 8 druhů z území v minulosti publikovaných, které se nepodařilo doložit při předchozím průzkumu Z. Hradílkovi a I. Novotnému. Celkem bylo zaznamenáno 96 taxonů mechorostů. Dva druhy patří k silně ohroženým (*Philonotis capillaris*, *Zygodon rupestris*), jeden je považován za zranitelný taxon (*Acaulon triquetrum*) a další dva druhy jsou blízké ohrožení (*Grimmia montana*, *Reboulia hemisphaerica*). Šest druhů náleží k taxonům vyžadujícím pozornost (*Antitrichia curtipendula*, *Cynodontium bruntonii*, *Diphyscium foliosum*, *Lophozia excisa*, *L. longidens* a *Syntrichia papillosa*) a dva druhy k těm, jejichž rozšíření u nás není zatím dostačně známé (*Ephemerum serratum* a *Syntrichia ruraliformis*).

Mech *Philonotis capillaris* byl v minulosti sebrán jen pár set metrů od této zřejmě nové lokality, a to v rokli u Templštýna (leg. Šmarda, 1942). Nález druhu *Zygodon rupestris* v údolí Oslavy je však prokazatelně novým údajem. Jen několik lodyžek tohoto mechu rostlo na kůře padlého stromu v nivě Oslavy. Nepatrny mech *Acaulon triquetrum* byl ve studovaném území dosud známý jen od Řeznovic, kde jej v r. 1976 našel V. Pospíšil.

Seznam zaznamenaných taxonů

Použité zkratky autorů nálezů: D – M. Dančák (Olomouc), H – Z. Hradílek (Olomouc), K – J. Kučera (České Budějovice), Ku – S. Kuběšová (Brno), S – Z. Soldán (Praha).

Nomenklatura je sjednocena podle Seznamu a Červeného seznamu mechorostů ČR (Kučera & Váňa 2003).

Senorady, Senoradský mlýn u ústí Chvojnice do Oslavy, ca. 270 m n.m., 5.10.1998

Anomodon attenuatus (Ku), *A. viticulosus* (Ku), *Brachythecium velutinum* (Ku), *Homalothecium sericeum* (Ku), *Hypnum cupressiforme* (Ku), *Metzgeria furcata* (Ku), *Porella platyphylla* (Ku).

Senorady, Ketkovický hrad, J, JV a SZ svahy hřebene, ca. 280 – 360 m n.m., 5.10.1998

Amblystegium serpens (K), *Anomodon attenuatus* (K), *A. viticulosus* (K), *Antitrichia curtipendula* [LC-att] (H, K, Ku), *Atrichum undulatum* (K), *Aulacomnium androgynum* (K), *Barbula unguiculata* (K), *Bartramia pomiformis* (H, K), *Bazzania trilobata* (H, K), *Brachythecium populeum* (K), *B. rutabulum* (K), *B. salebrosum* (K), *B. velutinum* (K), *Bryum argenteum* (K), *B. laevifolium* (K), *Cephaloziella divaricata* (K), *Ceratodon purpureus* var. *brevifolius* (K), *Cynodontium polycarpon* (K), *Dicranella heteromalla* (K), *Dicranum montanum* (K), *D. polysetum* (K), *D. scoparium* (K), *Diphyscium foliosum* [LC-att] (H, Ku), *Eurhynchium angustirete* (H), *Frullania dilatata* (K), *Grimmia laevigata* (K), *G. montana* [LR-nt] (K), *G. muehlenbeckii* (K), *G. ovalis* (K), *G. pulvinata* (K), *Hedwigia ciliata* (K), *Homalothecium lutescens* (K), *H. sericeum* (K), *Hylocomium splendens* (H, K), *Hypnum cupressiforme* var. *cupressiforme* (K), *Isothecium alopecuroides* (H), *Leskeia polycarpa* (K), *Leucodon sciuroides* (K), *Lophozia barbata* (K), *L. excisa* [LC-att] (K), *L. longidens* [LC-att] (K), *L. ventricosa* (H, K), *Mannia fragrans* (H, K, S), *Metzgeria furcata* (K), *Neckera complanata* (K), *Orthotrichum*

anomalum (K), *O. pallens* (K), *Paraleucobryum longifolium* (H, K), *Plagiochila poreloides* (K), *Plagiomnium affine* (K), *P. cuspidatum* (H, K), *Plagiothecium curvifolium* (K), *P. denticulatum* (K), *P. laetum* (K), *Platygyrium repens* (K), *Pleurozium schreberi* (K), *Pohlia cruda* (K), *P. nutans* (H, K), *Polytrichastrum formosum* (K), *Polytrichum juniperinum* (K), *P. piliferum* (H, K), *Porella platyphylla* (K), *Pterigynandrum filiforme* (Ku), *Ptilidium ciliare* (K), *P. pulcherrimum* (K), *Radula complanata* (K), *Rhytidadelphus triquetrus* (K), *Riccia glauca* (K), *R. sorocarpa* (K), *Syntrichia calcicola* (K), *S. ruraliformis* [DD] (K), *S. ruralis* (K), *S. virescens* (K), *Thuidium abietinum* (K), *T. recognitum* (H), *Tortula subulata* (K).

Mohelno, Mohelská hadcová step, Ovčí skok, ca. 260-380 m n.m., 6.10.1998

Fissidens dubius (H), *Grimmia laevigata* (K), *G. ovalis* (K), *G. pulvinata* (K), *Syntrichia papillosa* [LC-att] (K), *S. ruralis* (K), *S. virescens* (K).

Lhánice, Velká skála, ca. 270-350 m n.m., 6.10.1998

Acaulon triquetrum [VU] (S), *Antitrichia curtipendula* [LC-att] (K), *Cephaloziella divaricata* (K), *Cynodontium bruntonii* [LC-att] (K), *Ephemerum serratum* [DD] (S), *Grimmia laevigata* (K), *G. ovalis* (K), *Hypnum cupressiforme* (K), *Leskeia polycarpa* (K), *Leucodon sciurooides* (K), *Metzgeria furcata* (K), *Philonotis capillaris* [EN] (S), *Platygyrium repens* (K), *Radula complanata* (K), *Reboulia hemisphaerica* [LR-nt] (K), *Riccia glauca* (K), *Syntrichia ruralis* (K).

Březník, údolí Oslavy pod obcí, ca. 300-320 m n.m., 7.10.1998

Amblystegium fluviatile (H), *A. serpens* (Ku), *Anomodon attenuatus* (Ku), *Aulacomnium androgynum* (Ku), *Brachythecium populeum* (H), *B. rivulare* (Ku), *B. rutabulum* (Ku), *B. salebrosum* (Ku), *B. velutinum* (Ku), *Herzogiella seligeri* (Ku), *Heterocladium heteropterum* (H), *Homalothecium sericeum* (Ku), *Hypnum cupressiforme* (Ku), *Isothecium alopecuroides* (Ku), *Metzgeria furcata* (Ku), *Plagiochila poreloides* (Ku), *Plagiomnium cuspidatum* (Ku), *Plagiothecium cavifolium* (H), *Porella platyphylla* (Ku), *Radula complanata* (Ku), *Rhabdoweisia fugax* (H), *Zygodon rupestris* [EN] (D, det. Z. Hradílek).

Březník, zřícenina hradu Lamberk, ca. 360 m n.m., 7.10.1998

Amblystegium serpens (Ku), *Encalypta streptocarpa* (Ku), *Fissidens gracilifolius* (H), *Grimmia hartmanii* (H), *Homalothecium sericeum* (Ku), *Lepidozia reptans* (H), *Metzgeria furcata* (Ku), *Mnium stellare* (Ku), *Porella platyphylla* (Ku), *Ptilidium pulcherrimum* (Ku).

Summary

Seven localities, situated largely on slopes of deep-cut valleys of the rivers Jihlava, Oslava and Chvojnice in the south-western Moravia, were visited in course of the 11th Bryological and Lichenological Days in 1998. The region is geologically diverse and botanically attractive, therefore often visited by the earlier bryologists. Nevertheless, four bryophytes were recorded new for the area (*Fissidens gracilifolius*, *Syntrichia calcicola*, *Syntrichia ruraliformis* and *Zygodon rupestris*). Among the most interesting sites of those visited was the rocky slope in the surrounding of the 'Ketkovický Hrad' ruin, where we recorded among others *Antitrichia curtipendula*, *Diphyscium foliosum*, *Grimmia montana*, *Lophozia excisa*, *L. longidens* and *Syntrichia ruraliformis*. Another splendid locality was the nature reserve Velká skála in the Jihlava valley near Lhánice, with *Acaulon triquetrum*, *Antitrichia curtipendula*, *Cynodontium bruntonii*, *Ephemerum serratum*, *Philonotis capillaris* and the liverwort *Reboulia hemisphaerica*.

Literatura

- Hradílek Z. & Novotný I. (1998): Mechrosty širšího okolí údolí řek Oslavy, Jihlavky a Rokytné na jihozápadní Moravě. – Přírodovědný sborník Západočeského muzea v Třebíči 30: 1–76.
- Kučera J. & Váňa J. (2003): Check- and Red List of bryophytes of the Czech Republic (2003). – Preslia 75: 193–222.

MECHROSTY ZAZNAMENANÉ V PRŮBĚHU 18. PODZIMNÍHO SETKÁNÍ BRYOLOGICKO-LICHENOLOGICKÉ SEKCE V BESKYDECH

Bryophytes recorded during the 18th Autumnal Meeting of the Bryological and Lichenological Section in Beskydy Mts. (northern Moravia & Silesia)

Vítězslav Plášek¹, Adam Stebel² & Sylwia Wierzcholska³ (eds.)
s přispěním: Tomáš Berka⁴, Michal Hájek⁵, Petra Hájková⁵, Eva Loskotová⁶, Ivana Marková⁷, Ivan Novotný⁸, Jana Tkáčíková⁹
& Štěpán Tračík¹

¹ Ostravská univerzita, Katedra biologie a ekologie PřF, Chittussiho 10, CZ-710 00 Ostrava, e-mail: vita.plasek@seznam.cz*; ² Medical University of Silesia in Katowice, Dept. of Pharmaceutical Botany, ul. Ostrogórska 30, PL-41-200 Sosnowiec, Poland; ³ Uniwersytet Wrocławski, Instytut Biologii Roślin, Zakład Systematyki i Fitosocjologii, ul. Kanonia 6/8, PL-50-328 Wrocław, Poland; ⁴ Univerzita Palackého, Katedra botaniky PřF, tř. Svobody 26, CZ-771 46 Olomouc; ⁵ Masarykova univerzita, Katedra botaniky PřF, Kotlářská 2, CZ-611 37 Brno; ⁶ Univerzita Karlova, Katedra botaniky PřF, Benátská 2, CZ-128 01 Praha 2; ⁷ Správa NP České Švýcarsko, Pražská 52, CZ-407 46 Krásná Lípa; ⁸ Moravské zemské muzeum, botanické odd., Hvězdoslavova 29a, CZ-627 00 Brno; ⁹ Muzeum regionu Valašsko, botanické odd., Zámecká 3, CZ-757 01 Valašské Meziříčí

* corresponding author

Abstract: 239 bryophytes were recorded and/or collected during the 18th Autumnal Meeting of the Bryological and Lichenological Section in the Beskydy Mts. (Northern Moravia/Silesia). The most interesting records (*Buxbaumia viridis*, *Calypogeia fissa*, *Campylostelium saxicola*, *Isothecium myosuroides*, *Jamesoniella autumnalis*, *Pohlia melanodon*, *Rhabdoweisia crispata*, *Sphagnum contortum* and *S. inundatum*) are discussed in detail.

Keywords: Beskydy Mts., bryoflora, bryophytes, threatened.

Seznam navštívených lokalit [List of visited sites]

- Ca. 7-9 km J od obce Čeladná, část Podolánky, přírodní rezervace „V Podolánkách“ a její okolí, 650-680 m n.m., 22.9.2005 (podmáčená smrčina, břehy potoka, slatiniště, přechodová rašelinistě, betonové mostky) [ca. 7-9 km S of Čeladná village, part Podolánky, “V Podolánkách” nature reserve and its vicinity, 650-680 m a.s.l., 22.9.2005 (moist spruce forest, bank of a stream, fens, peat bogs, concrete bridges)].
- Ca. 6 km VSV od obce Horní Bečva, vrchol hory Trojačka, pískovcové skalky, 970-987 m n.m., 23.9.2005 [ca. 6 km ENE of Horní Bečva village, Mt. Trojačka, sandstone rocks at the summit, 970-987 m a.s.l., 23.9.2005].
- Ca. 7-8 km VSV od obce Horní Bečva, SV svah hory Trojačka, horní část údolí Panského potoka, 860-960 m n.m., 23.9.2005 [7-8 km ENE of Horní Bečva village, NE slope of Mt. Trojačka, upper part of Panský potok stream, 860-960 m a.s.l., 23.9.2005].
- Ca. 4 km JZ od obce Ostravice, JV svah hory Smrk, horní část údolí potoka Kyčerov, J hranice přírodní rezervace „Perečánky“, pralesní vegetace, 850 m n.m., 23.9.2005 [ca. 4 km SW of Ostravice town, SE